

EXPUNERE DE MOTIVE

Conform statisticilor oficiale în România trăiesc peste 94.000 de persoane cu handicap vizual grav, accentuat sau mediu. Acești oameni au imperativă nevoie de sprijin tehnologic specific pentru a putea suplini absența parțială sau totală a vederii. Din păcate însă în România, spre deosebire de toate celelalte state din Uniunea Europeană, persoanele cu handicap vizual nu beneficiază de sprijin din partea statului la achiziționarea de echipamente care să le permită autonomia personală, viața independentă, accesul la educație și încadrarea în muncă. Astfel, prin Casa Națională de Asigurări de Sănătate, deficienții de vedere, spre deosebire de persoanele cu alte dizabilități, nu beneficiază de niciun echipament specific, în afara implantului de cristalin, motiv pentru se impune un act normativ distinct.

Tocmai de aceea, mulți copii cu dizabilități vizuale abandonează școala, numărul celor care ajung să se angajeze în muncă este foarte redus, iar participarea la viața publică este practic inexistentă.

Având în vedere aspectele semnalate se impune cu necesitate adoptarea de reglementări care să faciliteze accesul persoanelor cu dizabilități vizuale la tehnologia asistivă, în spiritul principiului egalității de șanse stipulat ca reper ordonator în Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, document semnat de România și ratificat în anul 2010 prin Legea nr. 221/2010 pentru ratificarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, adoptată la New York de Adunarea Generală a ONU la 13 decembrie 2006.

Tehnologia asistivă pentru persoanele cu dizabilități vizuale poate fi definită drept totalitatea echipamentelor, dispozitivelor și instrumentelor folosite pentru prevenirea, compensarea, limitarea sau neutralizarea efectelor dizabilității. Echipamentele care intră sub incidența acestui concept pot fi special produse sau general disponibile.

Participarea la viața începe odată cu procesul educațional, continuă cu încadrarea în muncă și se desăvârșește prin valorificarea potențialului individual. În acest sens, tehnologia asistivă trebuie să fie deopotrivă accesibilă beneficiarilor direcți dar și instituțiilor de învățământ și angajatorilor. Doar astfel integrarea socială a deficienților de vedere poate trece de la stadiul de deziderat la cel de realitate concretă.

Prin urmare, propunerea legislativă pe care o prezentăm prevede măsuri imediate pentru aducerea la normalitate a standardelor de viață ale unei comunități prin excelență vulnerabile. Efectul preconizat al acestor măsuri este unul foarte puternic pentru comunitatea deficienților de vedere pe plan social, educațional și profesional.

Actul normativ va avea trei categorii de beneficiari pentru care va fi decontată achiziționarea de tehnologie asistivă din sume de la bugetul de stat prin Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții (ANDPDCA):

- a) persoanele cu handicap vizual (grav, accentuat și mediu);
- b) instituțiile educaționale în cadrul cărora învață elevi cu handicap vizual (grav, accentuat și mediu);
- c) unitățile în cadrul cărora sunt angajate persoane cu handicap vizual.

Așadar, prin mecanismul instituit de acest act normativ, beneficiarii menționați vor putea achiziționa echipamente de tehnologie asistivă, decontând apoi (parțial sau total) sumele cheltuite. În cazul în care costul va depăși suma decontată, diferența va fi acoperită de către beneficiar. Întregul proces va fi coordonat, reglementat și supervizat de către ANDPDCA – instituție aflată în subordinea Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

Lista produselor ce urmează a putea fi decontate va fi elaborată prin consultare cu organizațiile declarate de utilitate publică ale persoanelor cu dizabilități vizuale și aprobată prin Hotărâre de Guvern.

Ținem să precizăm că, actul normativ va avea un impact excepțional asupra vieții persoanelor cu dizabilități vizuale, impact cuantificabil pe trei nivele: creșterea numărului de copii care vor urma și vor absolvi învățământul obligatoriu, creșterea numărului de angajați în muncă și creșterea gradului de participare la viața publică.

Această propunere legislativă are o importanță deosebită pentru întreaga societate românească. Prevederile ei marchează o schimbare de paradigmă în abordarea problemicii dizabilității vizuale, în acord cu actualele orientări sociale europene, în sensul trecerii de la o viață asistată la una implicată. Astfel, conform principiului egalității de șanse ceea ce contează în mod esențial este crearea cadrului social optim pentru exprimarea pleneră a potențialului individual.

Având în vedere argumentele prezentate mai sus, vă solicităm adoptarea acestei propuneri legislative.

În numele inițiatorilor,

Conf. univ. dr. Florin BUICU